

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปได้ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ครูหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการสร้างบรรยากาศวิชาการในโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายและภาระงานด้านวิชาการ และด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน

2. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.72 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความผันแปรร่วมกันอยู่เพียงร้อยละ 3 ($r^2 = .030$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดเป้าหมายและภาระงานด้านวิชาการ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑา วิญญูโสภิต (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารผู้บริหารในภาพรวมมีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พรสุรีย์ สุชนะวัฒน์ (2549 : 78) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนาจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับ มณฑา รักษาพันธุ์ (2551 : 95) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอ่างทอง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

95

อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องมีการประกันคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้เกิดขึ้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากในทุกด้าน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ยังไม่ผ่านขั้นต่ำร้อยละ 50 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2552 ที่ได้พบว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) วิชาวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 นักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับประเทศเพียงร้อยละ 38.67 และมีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่เพียงร้อยละ 38.51 ซึ่งยังไม่ผ่านขั้นต่ำร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2553 : 9) ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก โรงเรียนในระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนครู การขาดสื่อและเทคโนโลยี วัสดุและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูขาดทักษะการสอนเด็กที่มีหลายกลุ่มอายุในห้องเดียวกัน ส่งผลให้การจัดการเรียน การสอนไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมไม่สามารถจัดการศึกษาได้ อย่างมีคุณภาพเท่าที่ควร และอาจเนื่องจากปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ นักเรียนไม่ตั้งใจทำข้อสอบ ข้อสอบยากเกินกว่าความสามารถของนักเรียน ครูไม่ได้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ครูสอนไม่ตรงตามสาระในหลักสูตร ครูมีภาระงานนอกจากการสอนมาก ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการสอบ O-NET วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

96

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โยชิน สุกุลเดช (2548 : 57 - 60) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการปฏิบัติงานร่วมกันที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำธร ปุณณวัฒน์กุล (2550 : 119-120) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง และจากผลการวิจัยดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง

เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อาจมีสาเหตุจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและภาระงานด้านวิชาการ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสบความสำเร็จ การสร้างบรรยากาศวิชาการใน โรงเรียน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งอาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แต่เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แต่มีผลทางอ้อมโดยส่งผ่านปัจจัยในการจัดกระบวนการเรียน การสอนของครูในรูปแบบของแผนนโยบาย แผนดำเนินการ หรือเป้าหมายในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของโรงเรียน เป็นต้น ผู้บริหารไม่ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง เป็นแต่เพียงผู้ที่ คอยทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้กับครูผู้สอน และผลักดันการจัดการเรียน การสอนให้ไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยชาญ น้อยนันทน์, ทวี แยมดี และลูกน้ำ มากกลิ่น (2551 : 61) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้ เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มึ ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น การจัดกระบวนการสอนของครูผู้สอน ความเอาใจใส่ของครู ผู้ปกครอง และตัวนักเรียน ความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับการ จัดการเรียนการสอนของครู ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทางบวกอยู่ในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ การที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ นั้น ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้เกิดขึ้นในตนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้กับผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทาง วิชาการในการกำหนดเป้าหมายและภาระงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การสร้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

98

บรรยายภาควิชาการในโรงเรียน โดยจัดอบรมให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการศึกษาค้นคว้าใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาอื่นๆ หรือในระดับอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เช่น ขนาดของโรงเรียน จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา จำนวนนักเรียน เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเชิงคุณภาพเป็นกรณีศึกษาในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้กับโรงเรียนอื่นๆ

2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.5 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน